

אריאל - 'מזמור לאסף' בסעודת שבת בר-מצווה של אסף ג' תשרי תשנ"א

אסף אסף אותנו לחגיגת בר המצווה ביום הראשון של עשרת ימי תשובה. יום זה, נופל על שבת ושובה, ג' תשרי שהוא יום הולדתו. ואני מבקש לעשות חשבון נפש קטן לאוזני אסף. שנים נחלקו בית הלל ובית שמאי אם נוח לו לאדם שנברא או נוח לו שלא נברא. בסופו של דבר סלמדת אותנו הגמרא במסכת עירובין כי נמנו וגמרו שנוח לו שלא נברא משנברא. עכשו משנברא יפשפש במעשיו. שאלתי עצמי פעמים הרבה שתי שאלות בסיסיות: ראשית, האם ניתן להתווכח על שאלה זו. האם יש בכלל משמעות להכרעה ברוב ומיעוט על שאלה קיומית בסיסית, שאין לה למעשה הכרע. מה פירוש הכרעה בשאלה מעין זו. שנית, איזו מסקנה זו עכשו משנברא יפשפש במעשיו. האם כל התכלית, כביכול, של הבריאה האנושית היא מתן הדין וחשבון. אם כך לאיזה צורך.

למען האמת אין הכרעה לשאלה כזו. הראיה היא מעצם התשובה. אין זו תשובה לשאלה. השאלה הקיומית נענית בתשובה נורמטיבית דווקא. והמסקנה של הגמרא אינה, עכשו משנברא יעשה האדם חיים משוגעים. גם לא, עכשו משנברא ינסה להשיג כסף או לרדוף אחר סותרות. התשובה היא להשקיע בחשבון הנפש, להשקיע בדין וחשבון אמיתי. ממילא ההשקעה תהיה בדברים האמיתיים של החיים. בקיים ועומד ולא בחולף ובארעי. באמונה, במשפחה, בלימוד קבוע ונמשך.

אנחנו משקיעים לא בכסף ולא ברכוש. לא בבילויים או ביציאות ולא ברוב חיל. אנחנו מנסים להשקיע באמונה, במשפחה ובחברים. בלימוד, בבתיבה ובהוראה. בהשקעה כזאת, בהבדל מן הבורסה, אין רווחים קלים. ועם זאת, כמו בכל השקעה, לא מובטחות התשואות. קשה היא דרכנו מכל הכיוונים. היא משלבת תורה ודרך ארץ, אמונת חכמים עם ביקורת, תורת ישראל עם תרבות יפת, מעורבות בלי הגדרות. השילוב הוא קשה. לא פשרה אלא שילוב, לא התפשרות אלא מאבק על ייחודיות הדרך, על עוצמתה. יופיה של הקשת היא במיגוון צבעיה. בימים קשים של מבחן נוכחתי לדעת שההשקעה שלנו בכל אלה עמדה במבחן. שהאמונה הצדיקה את עצמה. מבחנה הגדול של אמונה הוא במשבר. אתה צופה אחורה ושואל מה החמצנו? אתה מבקש להשיג מהר את מה שעוד בקשת ולא הגעת. מה היינו מבקשים לעשות ולא עשינו? האם היינו מבקשים לשנות את אורח חיינו ואיך.

במבחן הזה נוכחתי לדעת שההשקעה היתה נכונה. בבוקר יום קשה, מן הקשים בחיי, נוכח המזרח, מול זריחת יום חדש בהרי ירושלים ואד בראשית, שעלה מן העמק מול פני, חשתי איזה שקט שלא האמנתי שאוכל לו. השקט הזה היה ההכרה שהבחירה היתה נכונה, שאנו עושים את שלנו. שלא נצא מן העולם מתוך תחושה של החמצה. (מרים אומרת לי שהשקט הזה היה ואליזם.)

את הבחירה למדנו מאבותינו. מרים למדה מהוריה ואני למדתי מאבותי. ונזכיר כאן במיוחד את אלה שאינם עמנו היום: סבתא קארו, שהנתינה היתה לה מופת אישי, וסבא, אבי מורי ז"ל, שצרכי ציבור באמונה היו נר לרגליו. מה שלמדנו מבקשים אנו להנחיל. ומה שתלמדו אתם אנחנו מבקשים שתנחילו.

בהזדמנויות כאלה אנחנו מזכירים תמיד את אלה שאינם עמנו ושוכחים לשמוח עם מה שיש, להודות שזכינו לימים כאלה, להזכיר את אלה שעמנו היום ושאונו חולקים עמם את צערנו ושמחותינו. את החברים שהזכירו אותנו בתפילותיהם כש'בערב ילין בכי', ושותפים עמנו ב'ולבוקר רנה'. אנחנו מודים לכם על השותפות הנאמנה.

ועתה אודה את ה' בכל לבב 'הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה למען יזמרך כבוד ולא ידום ה' אלוקי לעולם אודך'.

את כל דברי השירה הזאת צריך לכתוב וללמד ולשים בפינו ובפי בנינו למען תהיה השירה הזאת לנו לעד.